No. 1048 Zaterdag 23 Januari 1904. 21ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No.129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 22 Januari.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

(VERKORT)

Met meer dan gewone belangstelling moet deze Memorie van Antwoord gelezen worden; zeer vele punten verdienen onze bijzondere aandacht. Later hopen wij meer uitvoerig op deze belangrijke woorden van den Minister terug te komen.

De Minister, deelt het gevoelen van de leden, die oordeelen dat in de rapporten van den hoogleeraar WENT en van den ingenieur van den Indischen waterstaat HAVELAAR voldoende gegevens aanwezig zijn om de richting te bepalen, die moet worden gevolgd en dat het geleidelijk voortwerken in die richting met vertrouwen mag worden overgelaten aan het Gouvernement van de kolonie, voorgelicht door de technische adviseurs, die het weldra tot zijn beschikking zal hebben.

Met waardeering heeft hij gezien hoe door de leden bij wier gevoelen hij zich hier in hoofdzaak aansluit, werd geconstateerd dat deze begrooting het bewijs levert dat zoowel bij het Koloniaal Bestuur als bij de Regeering het ernstig streven bestaat naar ontwikkeling van de hulpbronnen der Kolonie en naar verbetering van de toestanden op de West-Indische eilanden.

De ondergeteekende vertrouwt dat op deze wijze inderdaad meer leven zal worden gebracht zoowel in handel en industrie als in landbouw, veeteelt en visscherij, maar hij is evenzeer van oordeel dat niet te verantwoorden zou zijn de verwachting omtrent de toekomst der kolonië te hoog te spannen, en de mogelijkheid te veronderstellen dat men weer eens de haven van Curaçao als weleer met schoeners, drie rijen dik, gevuld zal zien. De verschillende stoombootlijnen (hebben thans) hare vaarplannen zoodanig uitgebreid, dat de tusschenhandel, in vergelijking van hetgeen hij vroeger was, zeer onbeduidend kan genoemd worden. Toch bestaat er genoegzame grond om te verwachten dat een eenigszins levendige kusthandel met Venezuela zal kunnen worden onderhouden, en daarop behoort, naar de meening van den ondergeteekende, vooral het oog gevestigd te blijven.

Wat landbouw — hieronder worden geene bijzondere cultures als sisal, oranje-schillen, divi-divi, enz. bedoeld — en veeteelt aangaat, moet voor oogen worden gehouden, dat op de benedenwindsche eilanden de opbrengst alleen dienst zal kunnen doen voor eigen consumptie en niet voor uitvoer, want daarvoor zijn zij in vergelijking met de nabij gelegen republieken van Zuid-Amerika en de andere West-Indische eilanden door de natuur te stiefmoederlijk bedeeld. Van de bovenwindsche eilanden, met beteren grond en grooteren regenval, kan worden verwacht dat, met meer ontwikkeling van landbouw en veeteelt, de uitvoer naar de naburige eilanden in de toekomst van meer beteekenis kan worden dan nu het geval is.

De ondergeteekende is dus van oordeel dat men zich niet mag vleien met de verwachting dat het mogelijk zal blijken de kolonie tot grooten bloei te brengen, maar wel meent hij dat het gemiddelde peil der welvaart dermate kan worden verhoogd dat de kolonie op den duur in haar eigen behoeften van bestuur kan voorzien.

Daartoe is noodig eenerzijds dat groote zuinigheid wordt betracht, anderzijds, dat volgens een bepaald stelsel wordt gearbeid aan datgene wat tot blijvende verbetering van den toestand kan strekken. Door deze twee grondwaarheden wordt naar het inzien van den ondergeteekende de richting van het financieel beleid bepaald.

Omtrent dit beleid heeft hij den Gouverneur het volgende als zijne zienswijze medegedeeld. Na totstandkoming van de inkomstenbelasting, die bij den Kolonialen Raad in overweging is, zal op *verdere versterking* der middelen voorloopig niet worden aangedrongen, zoodat de van *later* in te dienen belasting-ontwerpen te verwachten opbrengst kan worden aangewend om te geraken *tot betere gelijkmaking* van den belastingdruk, waarbij in de eerste plaats zal dienen te worden gelet op meer eenvormigheid in de belastingstelsels der verschillende eilanden.

(De cursiveering is van ons. De onderstreepte woorden verhelderen zeer de thans aanhangige belasting-geschiedenis. DE REDACTIE.)

Tegelijkertijd zal er nauwlettend voor moeten worden gewaakt, dat er geen verdere uitzetting van de gewone (bestuurs) uitgaven plaats heeft en dat het thans toegestaan bedrag voor subsidie uit 's Rijks schatkist uit dien hoofde niet wordt overschreden. Mocht dit niettemin noodzakelijk zijn, dan zal moeten worden overgegaan tot de heffing van opcenten op de belastingen, opdat de ingezetenen der Kolonie althans een gedeelte dier verhooging betalen.

Zijn bepaalde werken of maatregelen van voorbijgaanden aard noodzakelijk tot verbetering van den economischen toestand, dan zal daarvan een overzicht zijn samen te stellen, opdat daaraan stelselmatig kunne worden gearbeid en opdat vooraf kunnen worden vastgesteld hoe de daarvoor benoodigde gelden zijn te vinden, hetzij door leening, hetzij door buitengewone hulp van het moederland en tevens kunne worden uitgemaakt of, en zoo ja tot welk bedrag, *door de heffing van opcenten* of andere wijze (Cursiveering van de Redactie) de ingezetenen der kolonie in die uitgaven zullen bijdragen.

Betreffende den door sommige leden uitgesproken wensch, dat bij de reorganisatie van het belastingstelsel ook een einde zal worden gemaakt aan den misstand, dat er tusschen de verschillende eilanden der Kolonie onderling in- en uitvoerrechten worden geheven, speciaal op zaken, van het eene eiland afkomstig en bestemd om op het andere in consumptie te worden gebracht, kan worden medegedeeld dat deze quaestie reeds meermalen door den gouverneur is overwogen, daar hij het niet te verdedigen acht, dat verschillende deelen van éénzelfde kolonie tegenover elkaar in- en uitvoerrechten heffen. Bij de herziening van het belastingstelsel (zie de Memorie van Toelichting bladz. 1) zal getracht worden deze zaak, zonder nadeel voor de koloniale kas, tot eene behoorlijke oplossing te brengen.

Het denkbeeld om die reorganisatie dienstbaar te maken aan de invoering op de verschillende eilanden van plaatselijke belastingen, opdat niet langer allerlei uitgaven van zuiver locaal belang — straatverlichting, bestrating, enz. — uit de algemeene

---

Feuilleton.

LOSSE GREPEN

— UIT —

CURAÇAO'S VERLEDEN.

V.

De Invallen der Engelschen op Curaçao.

(1803 — 1807.) 3)

Onder zulke benarde omstandigheden wachtte het eiland vol angst en zorgen Engelands booze plannen af. Want dat Engeland een poging zou wagen, daaraan twijfelde niemand. Maar dat de vijand op het eiland, midden in deze haven, dien aanslag zou beramen, had zeker niemand kunnen vermoeden.

DE EERSTE AANSLAG DOOR TUCKER, COMMANDANT VAN DE ENG. OORLOGSCORVET "SURINAME."

In begin van Mei 1803 (dus vóór nog de Bataafsche republiek in oorlog gewikkeld was), had kapitein ROBERT TUCKER, commandant van de Engelsche oorlogscorvet *Suriname* op de westkust van Aruba, onder het bereik der forteres, jacht gemaakt op de golet *l'Esperance*, van kapitein JEAN PUGET, varend onder fransche vlag. Toen de kapitein na een snaphaanschot nog niet wilde bijdraaien, was hem een kanonschot nagezonden, waarna de golet werd buitgemaakt en voor goeden prijs verklaard. (1) Doch PUGET liet zich deze vrijbuiterij niet welgevallen en protesteerde terstond bij PIETER SPECHT, den commandeur van Aruba tegen TUCKER's handelwijze zich beroepend 1°. op zijn Hollandsche zeebrieven, 2°. dat hij voor rekening voer van de Curaçaosche kooplieden CANCRIJN & JUTTING, 3°. Van Curaçao onder *Hollandsche* vlag was uitgevaren en sedert 6 jaar inwoner was van dat eiland. Ter beslechting van het geschil naar Curaçao verwezen, werd deze golet met Engelsche vlag en *wimpel* in top den 29sten Mei door de oorlogscorvet in deze haven binnengebracht. Na een nauwgezet onderzoek, verklaarde de Raad den 10den Juni zich incompetent om in dezen een beslissing te nemen, verwees beide partijen naar het fransch Gouvernement van San Domingo, aangezien PUGET, 1°. fransch onderdaan was, 2°. eigenlijk *fransche* zeebrieven had, (de holl. brieven had hij onlangs op Curaçao slechts uit voorzichtigheid genomen, omdat de fransche al te oud waren, bovendien was zijn schipper JAN MARTEN reeds in *AuxCayes* met de holl. zeebrieven van boord gegaan, toen PUGET daar de *fransche* vlag liet waaien, 3°. voer *l'Esperance*, toen het prijs verklaard werd, onder fransche vlag. Tot de fransche rechters uitspraak gedaan hadden, moest de golet hier in arrest blijven.

Blijkbaar had TUCKER niet veel goeds in zin. Eerst verzocht hij den Raad om de beslissing nog eenige dagen uit te stellen, hetgeen hem geweigerd werd. Evenmin kon de Raad, nu de zaak eenmaal naar het Gouvernement van San Domingo was verwezen, op zijn vroegere beslissing terugkomen en aan zijn verzoek voldoen, om schip en lading hier te mogen verkoopen. Eigenmachtig haalde TUCKER nu de golet langs zijde en maakte een aanvang met de lossing der lading, die, voor zoover deze uit koloniale waren bestond, aan boord van zijn corvet „*de Suriname*" werd overgebracht. Hetgeen minder bruikbaar was, zooals dakpannen, enz. liet hij met behulp van een zekeren JAMES JONES, een Engelschen bewoner van dit eiland, in verschillende pakhuizen opslaan en onderhandsch verkoopen.

Dezelfde JAMES JONES hield die golet onder zijn beheer, en liet het vaartuig aan de klip op de werf van CONN & Co. herstellen en daarin willekeurige veranderingen aanbrengen, „die ten nadeele waren van de commercieele oogmerken, waarvoor PUGET het schip noodig had."

Op de berisping van de Commissarissen aan den fiscaal Mr. J. B. STARKENBORGH, waarom hij die lossing der lading niet belet had, antwoordde hij, dat het schip de Engelsche vlag en *wimpel* in top had en hij dus het recht miste daar aan boord een visiteur te zenden. De Raad hield voet bij stuk, protesteerde den 20sten Juni tegen deze lossing, omdat 1°. het geschied was zonder voorafgaande inklaring, 2°. ook al was *l'Esperance* lek geweest, toch vooraf de toestemming van het Cur. Gouvernement noodig was, 3°. de lading eerst behoorlijk had moeten geïnventariseerd worden ten overstaan van één officier van elke partij, 4°. het vaartuig nog niet gecondemneerd, dus nog geen *prijs* was, 5°. dat ook na de uitspraak van het Gouvernement van San Domingo bij den verkoop van de lading op Curaçao de verschuldigde invoerrechten zullen moeten betaald worden. Op dit protest antwoordde

(1) Notulen van den Raad 1803—1804; Requesten 1803, 3 Juli en 8 Juli; Sent. en Resol. 1803, No. 29 en 33, en II, No. 10.

middelen zullen worden gekweten, waardoor het eene eiland ten behoeve van het andere in uitgaven van dezen aard heeft bij te dragen, zal worden overwogen.

(Hier wordt ons een schoon vergezicht geopend, dat veel verwachten doet voor de toekomst. Red.)

Met de opmerking van sommige leden dat eene inkomstenbelasting niet zal mogen ontbreken, stemt de ondergeteekende in. Hierboven werd reeds medegedeeld, dat een ontwerp-inkomstenbelasting bij den Kolonialen Raad aanhangig is.

Terwijl sommigen in de meening verkeeren, dat uit de tot standkoming van het Panama-Kanaal voor Curaçao groote voordeelen zullen kunnen voortvloeien, is zulks voor anderen aan ernstigen twijfel onderhevig. Volgens de laatsten ligt het eiland niet in de route der schepen, die van of naar Europa en Noord-Amerika door het kanaal zullen gaan; zij meenen dat alleen de schepen, varende van of naar de havens aan de Oostkust van Zuid-Amerika, Curaçao op dichten afstand zullen passeeren; maar al ware dat anders, en al lag Curaçao in de route der meeste schepen, dan nog zijn zij van meening, dat alleen in geval van nood een tusschenhaven zou worden aangedaan, omdat toch stellig mag worden verwacht dat aan een der beide uiteinden van het kanaal de noodige dokken, kolenentrepôts, enz. zullen verrijzen. De ondergeteekende zou hierin geen oordeel willen uitspreken, omdat hem daartoe de noodige gegevens ontbreken, doch wel staat vast dat hij, wegens de onzekerheid of Curaçao als tusschenhaven zal worden gebruikt, het niet op zijne verantwoording zou durven nemen reeds nu de zeer belangrijke credieten aan te vragen ter uitvoering van de in het Voorloopig Verslag bedoelde werken. Wanneer zoodanige werken door particulieren werden ondernomen, en genoegzaam zou zijn aangetoond, dat zij levensvatbaar waren en der kolonie ten goede zouden komen, dan zou hij bereid zijn er toe mede te werken, dat aan die ondernemingen zoo noodig financieele steun werd verleend.

De ondergeteekende zou er bezwaar tegen hebben reeds nu tot de oprichting van een landbouw-credietbank, van welken aard ook, mede te werken, en acht eene voorafgaande studie daaromtrent volstrekt noodig. Hij moet dus herhalen wat in de Memorie van Toelichting is gezegd, namelijk dat, alvorens een definitief oordeel kan worden uitgesproken het rapport van den landbouwkundige daaromtrent moet worden afgewacht.

Aan het ontwerp eener mijnregeling wordt thans aan het Departement van Koloniën de laatste hand gelegd, zoodat na raadpleging van den Raad van State de indiening daarvan binnen een niet al te lang tijdsverloop kan worden te gemoet gezien. In overeenstemming met den in het Voorloopig Verslag uitgesproken wensch zijn daarin slechts de hoofdbeginselen der Indische mijnwet, waaronder die, waarop in het Voorloopig Verslag wordt gewezen, opgenomen, ten einde de verdere uitvoering dier beginselen aan den Koninklijken en den Kolonialen wetgever over te laten.

Zooals uit zijne Memorie van Toelichting kan blijken deelt de ondergeteekende het gevoelen van de leden, die meenen dat, nu gedurende een reeks van jaren achterstelling van de Nederlandsche taal heeft plaats gehad, met voorzichtigheid moet gehandeld worden bij het streven om daarin verbetering te brengen. Maar, tevens blijkt uit die Memorie zijne overtuiging dat de toestand niet mag blijven zooals hij is; hij ziet juist in de ontwerp-verordening die thans in behandeling is, waarbij regelen worden vastgesteld, waaronder aan bijzondere scholen vanwege de kolonie subsidie kan worden verleend een deugdelijk middel om *gaandeweg* tot verbetering te geraken.

Aan het in het Voorloopig Verslag aangegeven denkbeeld om, bij de voorgenomen wijziging van het Regeerings-Reglement van Curaçao, aan den Kolonialen Raad, evenals aan de Koloniale Staten in Suriname de bevoegdheid toe te kennen om zijn griffier buiten zijn middelen te kiezen, heeft de ondergeteekende om twee redenen zijne medewerking niet verleend. In de eerste plaats zij het hem veroorloofd er op te wijzen dat eene vergelijking tusschen Suriname en Curaçao, gelijk in de meeste gevallen, ook in dit opzicht niet opgaat; de werkzaamheden van den Kolonialen Raad zijn veel minder omvangrijk dan die van de Koloniale Staten in Suriname, hetgeen uit de gehouden notulen en de Voorloopige Verslagen blijkt. In de tweede plaats acht hij het bedenkelijk bij den tegenwoordigen stand der financiën, en nu zooveel hulp en steun wordt gevraagd de bestuursuitgaven uit te breiden, al zou — zooals door den Gouverneur in zijne Memorie van Antwoord wordt aangegeven — in de bedoeling liggen geen geheel zelfstandige betrekking te creëren, maar aan den persoon met de werkzaamheden belast eene toelage toe te kennen.

De vraag of het uit een financieel oogpunt niet voordeeliger zou zijn het brieven vervoer van bestuurswege met een stoombootje te doen plaats hebben, meent de Minister, met het oog op de f. 9,000 subsidie aan de verschillende schoeners toegestaan voor transport van brievenmalen en personen ontkennend te moeten beantwoorden.

(Zou dit oordeel niet gewijzigd kunnen worden na volledige opgave der *inkomsten* van de verschillende schoeners. Red.)

Vde Afdeeling.

Art. 137. De quaestie van geneeskundige behandeling in de buitendistricten op Curaçao is niet zeer eenvoudig, omdat het hoogst moeielijk is geneeskundigen te vinden voor de betrekking van armen-dokter in die districten, tenzij tegen zeer hoog salaris. De aandacht van den Gouverneur blijft op deze aangelegenheid gevestigd, en hij zal zeer zeker al het mogelijke doen om, zonder al te hooge kosten, op bevredigende wijze in deze aangelegenheid te voorzien.

Art. 139. De Gouverneur heeft den ondergeteekende medegedeeld, dat de krankzinnigenverpleging in goede handen is. Aan de gebouwen zijn eenige verbeteringen aangebracht en bij de begrooting om 1905 zullen vermoedelijk fondsen worden aangevraagd voor eenige uitbreiding en voor eene badgelegenheid.

De behandeling der leprozen is goed en proeven worden genomen met de tua-tua-plant.

Art. 146. De ondergeteekende kan niet toegeven, dat het aanbeveling zou verdienen iemand van den topographischen dienst in Nederlandsch-Indië uit te zenden om ten behoeve van de kennis der domeingronden het geheele gebied van Curaçao op te meten en in kaart te brengen. Hij acht eene schetsmatige opmeting van het domein voldoende om daardoor een beter overzicht te hebben over de voor den landbouw uitgegeven en nog beschikbare terreinen.

Een andere vraag is het of een opmeting van het geheele eiland noodig is voor het bestudeeren van het vraagstuk voor den aanleg van dammen en andere waterkeerende werken ten behoeve van de irrigatie. Dit punt wil de ondergeteekende overwegen.

Naar aanleiding van den wensch van enkele leden om een ingenieur uit te zenden voor den aanleg van dammen en andere waterkeerende werken, kan worden medegedeeld dat de leiding van het departement van openbare werken weldra zal worden opgedragen aan een technisch gevormd persoon, die in Indië practisch is werkzaam geweest.

Art. 149. Met genoegen nam de ondergeteekende kennis van de van verschillende zijden uitgesproken instemming met de handhaving van den post voor kosten van onderzoek omtrent het visscherijbedrijf en maatregelen ter verbetering daarvan.

Art. 152. Omdat de ondergeteekende zich geheel kon vereenigen met de door den gouverneur in zijne Memorie van Antwoord aangevoerde deugdelijke gronden om in 1904 de landbouwtentoonstelling te houden, heeft hij den post op de begrooting gehandhaafd.

Art. 153. De ondergeteekende gelooft, dat het omtrent de waterverschaffing door den heer Havelaar ingesteld onderzoek en zijn daarop uitgebracht rapport, genoeg licht heeft verspreid, en dat de quaestie verder met gerustheid kan worden overgelaten aan den als chef van het departement van openbare werken uit te zenden gepensionneerden officier van de genie van het leger in Nederlandsch-Indië.

Raming der middelen en inkomsten.

De ondergeteekende gelooft niet, dat er vrees behoeft te bestaan dat — buitengewone omstandigheden uitgesloten — de raming der middelen en inkomsten voor het dienstjaar 1904 zal tegenvallen. Die raming heeft, naar zijne meening, met zorg plaats gehad en hij is er van overtuigd, dat de Gouverneur haar niet hooger heeft gesteld dan zij naar zijne overtuiging moest gesteld worden.

De Minister van Koloniën,

IDENBURG.

Tucker den volgenden dag, dat hij gedwongen was geworden tot de ontlading van *l'Esperance*, omdat het lek was, en daarom ook last gegeven had het te repareeren. Voor zoover deze lossing in strijd was met 's lands wetten, dit buiten zijn schuld was, daar deze locale wetten hem onbekend waren. (2) Twee dagen later verandert de Engelsche Commandant opeens van taktiek, geeft den Raad kennis, dat hij wenscht te vertrekken, doch vóór de haven zou blijven liggen tot de golet van Puget hersteld was. De Raad boodschapte eenvoudig en geheel consequent, dat het Tucker volkomen vrijstond te vertrekken, wanneer het hem goeddacht, doch *zonder* de golet, waarvan bovendien eerst een inventaris moest opgemaakt worden, ten overstaan van beide partijen.

Wat was er intusschen gebeurd? Tegelijk met een Engelsch officier Forest, was er een zekeren Maarten Visser, een Curaçaosche schipper, van *Barbados* hier aangekomen. Deze laatste had met eigen oogen gezien, hoe daar een Hollandsch vaartuig, komende van *Suriname* met bestemming voor *Curaçao*, was opgebracht, met de Engelsche vlag in top en twee Engelsche officieren aan boord. Ook was daar een publicatie verschenen van den oorlog tusschen Engeland en de fransche republiek en een oproeping om kaperschepen uit te rusten.

Waarschijnlijk was de officier Forest, overbrenger van een geheime missive of instructie voor Tucker. Want bijna terstond daarna was hij weer uitgezeild. De zaak kreeg nu een geheel ander aanzien. De Commissarissen ontveinsden zich den ernst van den toestand niet. Den 24sten Juni riepen zij een buitengewone Raadszitting bij elkander, waarbij ook eveneens waren uitgenoodigd: J. van Nes, Colonel en Kapitein ter zee, commandeerende de Bataafsche navale macht in deze haven, J. Slotendijk, Luit.-Colonel en Kapitein ter zee, commandant van het bataafsche fregat *Kenau Hasselaar*, verder nog P. Lazzaroni de Schwartz, kapitein-commandant van het 8ste bataillon Bataafsche jagers alhier in Garnizoen en I. J. Dingemans, luitenant ter zee, commandeerende de bataafsche kotter *The Rose*. Eenparig was de gecombineerde Raad (3) van gevoelen, dat ook de *Bataafsche republiek*, om hare nauwe betrekking met *Frankrijk* ongetwijfeld in dezen oorlog zou betrokken worden. Ook Rob. Tucker, de commandant van de Engelsche oorlogscorvet „*Suriname*" was in den Raad ontboden. Met ernst werd hem afgevraagd, wat hem nopens den oorlog bekend was. Zijn antwoord was, dat hij *geen tijding van oorlog had, en dit onder eede kon bevestigen.* Doch de Raadsleden namen met deze verklaring geen genoegen, meenend in zijn haast om weg te komen, en het niet aannemen van de uitnoodiging om bij van Nes te dineeren, genoegzamen grond te hebben, om hem te wantrouwen. Daarom verbood de Raad hem te vertrekken, vooraleer de Engelsche officier Forest zou teruggekeerd en op zijn eerewoord verklaard had, wat hij van oorlog en van het opbrengen van het Hollandsch schip op *Barbados* afwist. Het schijnt wel, dat dit antwoord Tucker leelijk in het nauw bracht, want hij werd hierover zóó grimstorig, dat de Commissarissen zich verplicht zagen, hem buiten de Raadkamer te laten brengen en in een aangrenzend vertrek aan de bewaking van twee officieren toe te vertrouwen.

Commandant van Nes was van gevoelen, dat die officier Forest weer vertrokken was, blijkbaar om te voorkomen, eenige verklaring over den oorlog te moeten afleggen, of bij valschen eed zijn reputatie als officier te verliezen. Daarom raadde hij aan, het oorlogscorvet de *Suriname* te stoppen, zijn zeilen en buskruit te ontschepen en aan boord over te brengen van de *Kenau Hasselaar* en de *Suriname* te gelasten, zijn vroegere ligplaats vóór het *Waaigat* weer op te zoeken. Er was geen twijfel meer aan, of Tucker voerde booze plannen in zijn schild. Volgens van Nes zou hij zich uitgelaten hebben, dat, ingeval de oorlog uitbrak, twee Engelsche linieschepen en twee fregatten hierheen zouden komen om een aanval op Curaçao te ondernemen; ook zou hij gedreigd hebben, wanneer men zijn schip zou stoppen, de stad in brand te schieten of zijn schip in de lucht te laten springen. Vooral drong om deze redenen de Raad er met kracht op aan, terstond het buskruit van boord te ontschepen. Behalve om Tucker's dreigementen, had de Raad voldoende titel om de *Suriname* voorloopig in arrest te houden, ook als represaille-maatregel wegens het opbrengen van het Hollandsch schip in *Barbados*.

Het bevel om weer vóór het *Waaigat* te gaan liggen, had blijkbaar de bedoeling de *Suriname* meer onder het bereik van het geschut van het fort *Republiek* (nu *Oranje Nassau* geheeten) te hebben, wanneer Tucker zijn booze plannen wilde uitvoeren.

Toen aan Tucker deze resolutie van den Raad werd meegedeeld, weigerde hij hieraan te gehoorzamen, reden waarom hij in arrest werd gehouden, tot dat de Raad zelve de maatregelen, waartoe besloten was, had uitgevoerd.

P. A. Euwens.

(*Wordt vervolgd*)

(2) *James Jones* werd door *Puget* wegens het onrechtmatig beschikken over schip en lading gerechtelijk vervolgd en den 23n. Aug. veroordeeld tot teruggave *in natura* van hetgeen volgens inventaris bij de prijsneming der golet aan boord was, tot schadevergoeding van het ontbrekende volgens taxatie van twee neutrale kooplieden en verder in de kosten van het geding. [*Sent. en Resol.* 23 Aug. 1803, No. 10] Ook het vaartuig zelf werd aan *Puget* teruggegeven. (*Notulen* 8 Sept.)

(3) Wanneer er in het vervolg sprake is van een *gecombineerde* Raadszitting, nemen dezelfde vier genoemde heeren daaraan deel.

de la ilustre Universidad Central de Venezuela, certifico que:

„He usado con mucha frecuencia la Emulsión de aceite de hígado de bacalao con hipofitos de cal y sosa preparada por los señores Scott y Bowne, entre las personas débiles que sufren afecciones de las vías respitorias, ó que padecen de escrófula raquitismo, etc., obteniendo siempre los resultados más satisfactorios con la aplicación de tan exelente reconstituyente.

Me es grato, por tanto, dar la presente declaración.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Officieele berichten.

Uit het Publicatieblad N°. 2, 1904.

De porten voor het vervoer per post in het binnenlandsch postverkeer worden vastgesteld:

1°. voor een gefrankeerden brief het gewicht van 15 gram niet te bovengaande, op vijf cent, en voorts:

boven	15	tot en met	100	gram	...	10 cent;
„	100	„ „ „	250	„	...	15 „ ;
„	250	„ „ „	500	„	...	20 „ ;
„	500	„ „ „	1000	„	...	25 „ ;

brieven, die een gewicht van één kilogram te boven gaan, worden niet ter verzending aangenomen.

2°. Voor de briefkaarten op twee en een halven cent voor de enkele kaart, of voor elk der twee deelen van de briefkaart met betaald antwoord.

Behalve frankeerzegels is het verboden eenig voorwerp bij de briefkaarten te voegen of daaraan vast te hechten.

Zoo hiermede in strijd is gehandeld, worden die briefkaarten belast met het port, dat voor ongefrankeerde brieven van hetzelfde gewicht zou verschuldigd zijn.

3°. Voor gedrukte stukken, monsters van koopwaren en documenten op één cent per 50 gram of gedeelte daarvan voor elk pakket of voorwerp van een afzonderlijk adres voorzien.

Het port der ongefrankeerde brieven is vijf cent, dat van de ongefrankeerde briefkaarten twee en een halven cent hooger dan dat der gefrankeerde.

Gedrukte stukken, monsters van koopwaren en documenten, die ongefrankeerd ter post worden bezorgd, worden niet verzonden.

Ontoereikend gefrankeerde brieven en briefkaarten worden, wat het verschuldigde port betreft, met ongefrankeerde gelijkgesteld, behoudens aftrek van de waarde der gebezigde zegels en met dien verstande, dat breuken van 2½ cent tot het volle bedrag van twee en een halven cent worden aangevuld.

Bij ontoereikende frankeering van gedrukte stukken, monsters van koopwaren en documenten, wordt van de geadresseerden een port geheven van tweemaal de ontbrekende som, met aanvulling van de breuken van 2½ cent tot het volle bedrag van twee en een halve cent.

* *
*

Bij Gouvernements-beschikking, is:

1°. de infanterist G. van Buuren, van het garnizoen alhier, met ingang van den 21n. dier maand, als tijdelijk dienstdoend marechaussee der 2e klasse naar de brigade gedetacheerd.

2°. aan den heer J. L. J. C. Cadieres, districtmeester van het 4e district op Bonaire, tot herstel van gezondheid, een maand binnenlandsch verlof naar Curaçao verleend, ingaande den dag van zijn vertrek van Bonaire.

3°. aan H. van Duyn J. H. Ossenkopp, ambtenaar van recherche op Bonaire, tot herstel van gezondheid, twee maanden binnenlandsch verlof naar Curaçao verleend;

4°. gedurende den verloftijd van Ossenkopp voornoemd, de marechaussee der 1e. klasse op Bonaire K. Adem, belast met de functiën van Ambtenaar van recherche op dat eiland.

5°. den heer P. J. Boom, op zijn verzoek, eervol ontslag als districtmeester van het 3e. district op Bonaire verleend;

6°. de heer C. Craane benoemd tot districtmeester van het 3e district op Bonaire.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Alcira Aranguren, Luis Doyhambure, J. H. D. C. Gomez, Ana Maria Fannijtte, Gabriel Antonio Gadaun [2], Edo. Guerrero para Juan Gonzalez que entregará á Carmen, Hasfildt Bros, Venilia Heiman, E. B. Levy i Comp., Camilo Madrid para entregar á Rufina Garces, Antonio R. Moreno, Morris Pinedo Jr. i fam., Jose Sir para entregar á Cosme Posada, A. C. Suarez, Abraham Valencia, Pieternela Valentijn, E. Windhouwer.

Niet voor bestelling of verzending vatbaar de volgende drukwerken geadresseerd aan: Rosita Alberto é hijo, Leopoldo Ibarra é fam., Presidente del gobierno Provisional, Santo Domingo, J. Augustus Briggs, Caracas, Hermócrates Parra, Washington, Antonio Romijn, Pto. Cabello.

Dankbetuiging.

Van den heer A. Charlouis, agent van The General Frie Guarantee Cy., ontvingen wij in dank een mooi afgewerkten kalender met het bekende schild, dat zulk een flink effekt maakt en zulk een praktische reclame is.

Prinzessin Victoria Luise.

De Heeren Edwards, Henriquez & Co. hebben eer van hun werk; de 140 touristen, die gisterenmorgen met het pleiziertjacht hier aankwamen, vonden hun komst voorbereid, ze waren welkom. Nadat het jacht eerst een kleine wending had gemaakt voor de haven om het eiland beter op te nemen, kwam het statig binnen onder opwekkende tonen der muziek. Wat was er een bedrijvigheid aan den wal. Spoedig kruisten de rijtuigen in alle richtingen onze stad om de vreemdelingen alles zooveel mogelijk te laten zien en ze verder naar buiten te brengen in de verschillende districten, die rondom liggen. 's Middags speelde de militaire kapel in het park. Dit is de eerste maal, dat zij zich daar laat hooren. Veel publiek woonde het concert bij, ook de Amerikanen toonden zich tevreden en voldaan. Meerdere malen op den dag werd er aan boord muziek gemaakt en ter eere van den nationalen feestdag werd het jacht spoedig na het binnenkomen gepavoiseerd.

Tegen vijf uur vertrokken de touristen weder, ongetwijfeld een goeden indruk medenemend van onze kolonie.

Voor de aardigheid dient vermeld, dat een der Amerikanen des ochtends een paar schoenen had aan laten meten bij *La Mejor* en ze des middags kant en klaar mede kon nemen.

Koningin Emma.

Met meer geestdrift dan het zich eerst liet aanzien, is gisteren de gedenkdag van Koningin Emma gevierd. Het vlaggen was wel niet zoo algemeen, maar men kon toch zien, dat het feest was. De Gouvernementskantoren waren gesloten, de schoolkinderen hadden vrij. Toen echter de troepen uittrokken, de commandant te paard en de muziek voorop, kwam er nog meer gang in. Den geheelen dag bleef het anders dan anders, maar 's avonds was het groot feest. De reeds zoo gunstig bekende kapel van *De Ruyter* gaf een keurig concert in het Paviljoen Wilhelmina ten aanhoore van een massa menschen, die luide toejuichten. En dit was wel verdiend, er werd meesterlijk gespeeld.

Nauwelijks was dit concert geëindigd of daar begon om 8½ uren een militaire wandeling met flambouwen, door de drie muziekkorpsen van de troepen, van *De Ruyter* en van de *Kortenaer*, ook met hun pijpers en tamboers. Zij trokken uit het fort langs het Gouvernementsgebouw, geïllumineerd met de gekroonde E, de Breede Straat door naar Pietermaai, keerden terug, passeerden de Emmabrug, marcheerden de Breede Straat in en terug langs de Waterkant, over de Brug en hielden halt vóór het Gouvernementsgebouw.

Nu begon een plechtige taptoe. De Heeren der feestcommissie met hunne Dames waren door den Gouverneur uitgenoodigd deze zeldzame plechtigheid bij te wonen. 't Was werkelijk iets bijzonders, indrukwekkends zelf. Nadat de korpsen halt hadden gehouden, hieven zij eerst een luid hoerah aan en Lang zal Zij leven! Daarna werd de taptoe geblazen op de gewone wijze, toen speelden een of meer der korpsen, dit konden wij om den afstand niet duidelijk onderscheiden, een soort koraalmuziek, waarop de hoorn weer iaviel met het gewone signaal. Toen werd deze zelfde melodie door de korpsen herhaald en eindelijk speelde ieder afzonderlijk een taptoe.

Hierop volgde het Wilhelmus, oude toonzetting, zeer mooi uitgevoerd, en daarna een smeekende, wij zouden haast zeggen een biddende, melodie. Het was werkelijk treffend. Hiermede was de taptoe afgeloopen.

Onder het spelen van een vroolijke wijze defileerden de korpsen langs het gebouw en trokken het fort weder binnen. Het was klokslag tien uren. Een zwarte menschenmassa stond opgepakt voor de brug, toen de muziek daarover trok. Zeer wijselijk werden zij teruggehouden en bij kleine groepen doorgelaten. Eere aan de politie.

Havennieuws.

Maandagmorgen viel de *Kortenaer* hier binnen onder de gebruikelijke saluutschoten, Dinsdag het dominikaansche oorlogsschip (gewapende schoener) *Olga* en het engelsch jacht *Emerald*.

Maandag of Dinsdag a. s. zal *De Ruyter* weer naar het Moederland vertrekken.

Concert.

Hedenavond zal de pianist M. E. Senior, bijgestaan door eenige andere heeren, een concert geven in het *Theater Naar* ten bate van het Leprozengesticht en van het fonds tot bevordering van het Onderwijs op Curaçao.

Het Proefveld.

De borden, waarover de heer Rijkens de vorige maal sprak, zijn reeds aangebracht. Een groot en vier kleine. De belangstellenden zijn derhalve uitgenoodigd.

Een nieuwe vezelplant.

Op de Hawaï-eilanden hebben Amerikaansche geleerde de olana-plant onderzocht en eigenschappen bij haar ontdekt, waardoor ze een geschikte leverancierster blijkt te zijn van vezelstof. Ze behoort tot de familie der netelachtigen, evenals de beroemde rameh, maar ze laat zich nog gemakkelijker verwerken, daar ze geen haren bevat. Gewone touwen uit olana-vezels hebben een zijdeachtige fijnheid, terwijl ze zoo sterk zijn als scheepstouwen. Ook netten en hengelsnoeren er van bleken buitengewoon veel weerstandsvermogen te bezitten, tegen de inwerking van zoutwater. In Hilo vonden de Amerikanen een visscher onder de inboorlingen, die nog altijd een olana-net gebruikt, dat hij al van zijn grootvader had geërfd.

Het netwerk was nog zoo sterk als staaldraad. Ook bezit 't olana in sterke mate de eigenschap licht te zijn. Touwen, die niet meer wegen dan bindgaren, zijn zoo sterk als metaaldraad. Kleeren uit olanavezels geweven, zijn, niettegenstaande ze een onsterken indruk maken, volgens zeggen onverslijtbaar en kunnen bijna levenslang dienst doen. Het best gedijt de plant in tropische bosschen op een hoogte van 600 M. boven den zeespiegel.

Buitenland.

Rome. — Vele meestal dwaze geruchten gaan dezer dagen weer door de pers omtrent de nalatenschap van Leo XIII.

Het kan daarom goed zijn de waarheid in deze te vernemen.

Men is thans in het Vaticaan bezig, de boeken, kerkelijke kostbaarheden en andere geschenken, door geloovigen der geheele wereld aan den vorigen Paus gebracht op doelmatige wijze te verdeelen.

Deze verdeeling was reeds door Paus Leo-zelven begonnen, voor een ander deel geregeld en zijn opvolger tracht zooveel mogelijk — volgens zijn wenschen — en zijn geest dit werk voort te zetten.

Men heeft de hoeveelheid en de kostbaarheid dezer geschenken in de pers schromelijk overdreven: ook hier geldt het aardige Italiaansche spreekwoord: „Geld en heiligheid: neemt de helft van de helft".

Paus Pius heeft allereerst de boeken van zijn voorganger bijeen laten zetten en daaruit laten uitzoeken, wat voor een der Vaticaansche musea van belang kon zijn, terwijl handschriften en plaatwerken meest alle naar de Vaticaansche bibliotheek werden overgebracht.

Van de kerksieraden en gewaden werd het grootste deel aan verschillend missiën geschonken, het overige op aanbeveling der betreffende bisschoppen aan arme kerken en kloosters.

Alleen geschenken van gekroonde hoofden blijven in het Vaticaan.

Zooals men weet, begon de stervende Leo XIII den dag vóór zijn dood geschenken toe te wijzen aan personen, die hij bedenken wilde, maar na enkele minuten werd de uitgeleefde grijsaard door vermoeienis bevangen; deze lijst is door paus Pius aangevuld tot een dozijn. En steeds is rekening gehouden met de bedoelingen der schenkers, zoodat hun vrome gaven een passende en schoone bestemming hebben gekregen.

Wat verder de ontzaglijke geldsommen betreft, waarvan vooral nietkatholieke bladen zoo levendig weten te verhalen, vooreerst zijn de genoemde sommen geweldig overdreven, maar bovendien mag niet worden vergeten, welke kosten het bestuur van 't grootste rijk ter wereld met zich brengt.

Er kan nog veilig worden gezegd, dat geen enkel staatsbestuur ter wereld, naar verhouding van het getal onderdanen, zoo weinig kost.

Frankrijk. — Minister Combes is thans met zijn ontwerp gereed, dat hij bij behandeling van het wetsontwerp tot afschaffing van de wet-Falloux beloofde. Hij wil geen geestelijke onderwijs-inrichtingen meer. Hij deelde den tekst van zijn ontwerp in den Ministerraad mede en reeds kwam het ontwerp bij de Fransche kamer in. Bij dit ontwerp wordt den congregaties, welke thans machtiging hebben tot het geven van onderwijs, dat onderwijsgeven verboden. Elke vergunning tot onderwijs, verleend aan congregaties bij vroegere wetten of besluiten, wordt ingetrokken. Meteen worden alle onderwijs-congregatiën door deze wet ontbonden. Is het doel der orde gemengd, streeft zij naast het onderwijs nog andere doeleinden na, als daar zijn: verzorgen van zieken, huisvesten van weezen enz., dan zal de orde mogen blijven voortbestaan om zich voortaan uitsluitend aan dat andere doel te wijden. De liquidatie der goederen van orden, die door het tot stand komen der wet hun leven zullen verliezen, zal geschieden overeenkomstig de wet op de congregatiën van 1 Juli 1901. Voor de algeheele uitvoering der wet worden den minister van binnenlandsche zaken vijf jaren gegund.

De memorie van toelichting schat de kosten voor het Rijk op 25 millioen francs. Het Rijk behoeft echter niet voor de in te richten schoollocalen te zorgen, het verleent slechts subsidiën. Van alle ordescholen kunnen er 1900 terstond worden gesloten, daar er voor de leerlingen plaats genoeg is in de bestaande openbare

scholen en 350 scholen kunnen door huurlocalen worden vervangen. De rest, 1150 scholen, kan niet worden gemist, zonder dat de bestaande openbare school moet worden verruimd of nieuwe schoolgebouwen moeten worden ingericht.

—In den Franschen ministerraad werd het wetsontwerp strekkende om aan de congregaties het geven van onderwijs te verbieden, goedgekeurd. Combes diende het bij de Fransche Kamer in. Het werd met 338 tegen 216 stemmen naar de commissie voor de onderwijsaangelegenheden verzonden.

— Een manifest van langen adem werd 22 Dec. ll. te Parijs aangeplakt.

Om het wel te begrijpen, dienen wij te weten, dat sinds enkele maanden een strijd op leven en dood is aangebonden tegen de plaats-bureaux.

De werkman is verbitterd tegen de „placeurs;" hij eischt recht van de Regeering, die echter de handen zóó vol heeft met het uitjagen der kloosterlingen, dat zij ternauwernood de aandacht even wijden kan aan eene kwestie, die de geheele arbeiderswereld in beroering dreigt te brengen.

Ja, misschien staan we hier voor het preludium der revolutie. Wat een plaats-bureau is, weten de lezers. Een kwaad op zich zelf is het niet, en gaarne zou de arbeider aan de tusschenpersonen, d. w. z. aan het bureau, dat hem werk bezorgt, eene zekere som uitkeeren, als hij slechts zeker was van tegen dien prijs eene goede plaats te bekomen.

Doch juist daar schuilt het euvel. Het belang van den werkman en dat van den placeur zijn elkaar bijna altoos vijandig. Eene goede, vaste plaats levert het bureau niet veel. Iedere maal, dat de werkman verandert, komt een gedeelte van zijn loon terecht in de kas der placeurs. Niet alleen dat het dezen daarom onverschillig is, of de door hen geplaatste eene goede betrekking vindt of niet — in ieder geval zijn zij zeker van hunne premie — doch uit winzucht streven zij er naar, om eene behoorlijke wisseling te houden in het door hen verstrekte personeel.

Jaren en jaren, neen eeuwen heeft men reeds gezocht naar eene goede oplossing van dit geweldige vraagstuk. Verbeteringen zijn er ingevoerd, tijdelijk. De staatkunde en de politie, meer gebaat bij eenen toestand als de tegenwoordige, is telkens teruggekeerd. openlijk of meer in het geniep. tot de oude gebrekkige toestanden.

„We zijn lang genoeg, te lang reeds uitgebuit!" schreeuwde de menigte enkele weken terug, en van opgewonden redevoeringen kwam het weldra tot handtastelijkheden; zag men spoedig de muren en de vloeren der arbeidsbeurs met bloed bespat: dat der opgezweepte menigte en dat der bewaarders der openbare rust. Slechts ééne schrede waren we toen van een oproer. Immers vóór den avond van dien zelfden dag was de verwoesting en de plundering beraamd van verschillende plaats-bureaux.

Door den nood gedwongen besloot de Kamer tot geleidelijke opheffing der plaats-bureaux, het eindelijk de moeite waard keurend in dit zoogenaamd Eldorado der Democratie eens anders dan met holle phrasen aan den werkman te denken.

Maar de Senaat is er ook nog. Zijne goedkeuring ontbreekt en de arbeiders zijn nog even ver als in November, vóór de uitbarsting ter arbeidsbeurze.

Dat verklaart, waarom zij hun stuk, hun manifest besluiten met een „Wee den Senaat!"

Op 23 Dec. tegen één uur werden allen, die belang hebben bij de zaak, opgeroepen om voor het Luxembourg, het. Senaatsgebouw, te komen betoogen: om tegen 5 uur 's middags op de Opera-plaats die betooging te herhalen. Den 24en om 2 uur 's middags wederom ter Opera-plaats en daarna op de groote Boulevards eene nieuwe betooging.

Japan. Wel worden van verschillende zijden de onrustbarende tijdingen tegensproken, die door de Engelsche bladen worden verspreid, maar de feiten, die in deze periode van contradictoire berichten nog den besten maatstaf ter beoordeeling aan de hand geven, de feiten vermogen niet gerust te stellen.

Japan stuurt waarschuwingen aan alle eigenaars van droogdokken in de verschillende havensteden, om zich gereed te houden, het koopt vaartuigen aan van Engelsche maatschappijen, met de blijkbare bedoeling ze voor transportschepen te gebruiken, zijne militaire attaché's keeren terug naar het vaderland, de bevolking is zeer ongeduldig en oorlogszuchtig en algemeen van opinie, dat Rusland de onderhandelingen alleen rekt om tijd te winnen — dat alles zijn even zoovele onrustbarende voorboden van een naderend onheil.

En het zijn feiten, waarvan de waarheid vaststaat, terwijl alles wat bericht wordt aan sterken twijfel onderhevig is, zoowel eener- als anderzijds.

Rusland van zijn kant volhardt in zijne stugge, hooghartige houding van machtsbewusten kolos. Volgens de „Vostotchny Viestnik" heeft de Russische regeering admiraal Alexieff carte blanche gegeven. Nu is het bekend, dat deze invloedrijke en thans in Oost-Azië oppermachtige persoonlijkheid een beslist en onverzettelijk tegenstander is van Japan's uitbreiding in Korea.

En deze uitbreiding schijnt Japan juist niet te willen prijsgeven. Zijne laatste nota blijft bijna ongetwijfeld staan op den eisch, dat Korea onder Japanschen invloed moet komen.

Er is hier dus een botsing van belangen die uiterst bezwaarlijk tot tevredenheid van beide partijen zal geregeld worden.

't Ernstigste in den toestand is nog, dat Japan, naar 't schijnt, eene uitdagende houding begint aan te nemen.

De Japansche regeering. zoo wordt toch uit Yokohama geseind, is van plan onmiddellijk den aanbouw te ondernemen van een spoorweg van Seoel naar de haven van Fusan, onder zijne directe contrôle.

Als dit bericht waarheid bevat — voorbehoud is op alle berichten gewenscht — schijnt het, dat Japan zijn tegenstander voor een fait–accompli wil stellen. De vraag is, of Rusland eene dergelijke daad ongehinderd zou toelaten.

Nog eens: alle omstandigheden en gebeurtenissen zijn wel geschikt om den toestand met een wantrouwend oog te aanschouwen.

Advertentiën.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1904.	Marcb.	Caracas	Zulia	Philad.	Marcb.	Caracas
Vertrekt van New-York	Jan. 2	Jan. 9	Jan. 16	Jan. 23	Jan. 30	Feb. 6
Komt aan te San Juan		14		28		11
Vertrekt van „		15		29		12
Doet Curaçao aan		17		31		14
Komt aan te La Guaira	9	18	23	Feb. 1	Feb. 6	15
Vertrekt van „	10	20	24	3	7	17
Komt aan te Pto. Cabello		21		4		18
Vertrekt van „		22		5		19
Komt aan te Curaçao	11	23	25	6	8	20
Vertrekt van „	18	24	Feb. 1	7	15	21
Doet La Guaira aan		25		8		22
Doet Ponce „	20				17	
„ San Juan „		27		10		24
Komt aan te New-York	26	Feb. 1	9	15	28	29

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Marac.	Merida	Zulia	Merida	Marac.	Merida
Vertrekt van Curaçao	Jan. 11	Jan. 18	Jan. 25	Feb. 1	Feb. 8	Feb. 15
Komt aan te Maracaibo	12	19	26	2	9	16
Vertrekt van „	16	22	30	5	13	19
Komt aan te Curaçao	17	28	31	6	14	20

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.